

SPREJETA BESEDILA

P9_TA(2023)0056

Leto dni od ruske invazije in vojaške agresije v Ukrajini

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. februarja 2023 o letu dni od ruske invazije in vojaške agresije v Ukrajini (2023/2558(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Ukrajini in Rusiji, zlasti od ruske vojaške agresije proti Ukrajini februarja 2022,
 - ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani¹ in spremljajočega poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja med EU in Ukrajino, podpisanega leta 2014,
 - ob upoštevanju Ustanovne listine OZN, haaških konvencij, ženevskih konvencij in njihovih dodatnih protokolov ter Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča,
 - ob upoštevanju prošnje za članstvo v EU, ki jo je Ukrajina vložila 28. februarja 2022, in kasnejše dodelitve statusa kandidatke, ki ga je Evropski svet podelil 23. junija 2022 na podlagi pozitivne ocene Evropske komisije in v skladu s stališči Evropskega parlamenta,
 - ob upoštevanju skupne izjave s 24. vrha EU-Ukrajina, ki je potekal 3. februarja 2023,
 - ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 9. februarja 2023,
 - ob upoštevanju govora ukrajinskega predsednika Volodimirja Zelenskega med njegovim obiskom Parlamenta 9. februarja 2023,
 - ob upoštevanju člena 132(2) in (4) Poslovnika,
- A. ker Rusija od 24. februarja 2022 izvaja nezakonito, neizzvano in neupravičeno vojaško agresijo proti Ukrajini; ker ta vojaška agresija pomeni očitno in grobo kršitev Ustanovne listine OZN in temeljnih načel mednarodnega prava; ker je Ukrajina žrtev ruske agresije že od novembra 2013, ko so izbruhnili protesti zaradi odločitve takratnega predsednika, da bo odložil podpis pridružitvenega sporazuma med EU in Ukrajino; ker ruska dejanja v Ukrajini v zadnjem letu še naprej ogrožajo mir in varnost

¹ UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

v Evropi in po svetu;

- B. ker ruske sile izvajajo neselektivne napade na stanovanjska območja in civilno infrastrukturo; ker je bilo ubitih že več tisoč civilistov, tudi na stotine otrok, še več pa jih je bilo mučenih, nadlegovanih, spolno napadenih, ugrabljenih ali prisilno razseljenih; ker je to nečloveško ravnanje ruskih sil in njihovih zaveznikov v popolnem nasprotju z mednarodnim humanitarnim pravom; ker je Rusija poleg priključitve krimskega polotoka v preteklosti 30. septembra 2022 enostransko razglasila priključitev ukrajinskih pokrajin Doneck, Herson, Lugansk in Zaporožje, ki jih je delno zasedala; ker je ruski poskus etničnega čiščenja zasedenih delov Ukrajine vključeval množična grozodejstva; ker namerava Rusija uničiti narodno identiteto Ukrajine ter izbrisati ukrajinsko kulturo in državnost;
- C. ker je bilo v Ukrajini in zunaj nje razseljenih na milijone Ukrajincev, ki so pobegnili pred rusko agresijo; ker bodo zaradi nadaljnje ruske agresije proti Ukrajini ljudje še naprej morali zapuščati svoje domove; ker bo zaradi ruskih vojnih hudodelstev generacija ukrajinskih otrok travmatizirana, milijoni ukrajinskih civilistov in vojaškega osebja pa bodo potrebovali zdravljenje za duševno stisko, depresijo, tesnobo in posttravmatsko stresno motnjo;
- D. ker je osvoboditev ukrajinskih ozemelj privedla do odkritja številnih dokazov o strukturnih in razširjenih kršitvah človekovih pravic in vojnih hudodelstvih, ki so jih zagrešile ruske sile in njihovi zavezniki, kot so usmrčitve po hitrem postopku in množična grobišča, posilstva in druge oblike spolnega nasilja, mučenje, uporaba civilistov kot živega ščita, prisilno razseljevanje civilistov (tudi otrok) v Rusijo, uničevanje ekosistemov, uporaba eksplozivnega orožja dolgega dosega, vključno z nezakonitim kasetnim strelivom na gosto poseljenih območjih, ter načrtno uničevanje civilne infrastrukture, kot so bolnišnice, domovi in šole;
- E. ker so ženske in dekleta med humanitarno krizo in prisilnim razseljevanjem še posebej ogrožena, saj so še naprej in v nesorazmernem obsegu žrtve nasilja na podlagi spola;
- F. ker zaradi ruske blokade ukrajinskega izvoza žita v zadnjem letu več milijonom ljudi v Ukrajini in zunaj nje grozi lakota, kar spominja na holodomor;
- G. ker ruska vojaška agresija kaže, da je odnos Rusije do njenih sosed še vedno kolonialen; ker si bo Rusija, dokler bo ostala imperialna država, še naprej prizadevala za ohranitev stalne grožnje agresije na evropski celine; ker so številni mednarodni akterji priznali Rusijo kot državno podpornico terorizma in državo, ki uporablja teroristična sredstva, čemur bi morali zdaj slediti konkretni ukrepi;
- H. ker je Ukrajina zdaj priznana kandidatka za članstvo v Evropski uniji in je od EU prejela obsežno podporo na vseh področjih, vključno z vojaško podporo brez primere; ker skupna pomoč Ukrajini, h kateri so se EU, njene države članice in evropske finančne institucije zavezale od februarja 2022, znaša vsaj 67 milijard EUR, vključno z vojaško pomočjo;
- I. ker je ukrajinski vladi kljub ruski agresiji in negotovim socialno-ekonomskim razmeram uspelo napredovati pri izvajanju reform za decentralizacijo in demokratizacijo;
- J. ker je ruska vojaška agresija največji vojaški konflikt na evropski celine od konca druge

svetovne vojne in odraža vse večji konflikt med avtoritarizmom in demokracijo;

1. ponovno izraža neomajno solidarnost z ukrajinskim narodom in vodstvom ter izraža podporo neodvisnosti, suverenosti in ozemeljski nedotakljivosti Ukrajine v okviru njenih mednarodno priznanih meja;
2. ponovno najodločneje obsoja nezakonito, neizzvano in neupravičeno rusko vojaško agresijo v Ukrajini ter vpletenost beloruskega režima; zahteva, da Rusija in sile njenih zaveznikov ustavijo vse vojaške akcije, zlasti napade na stanovanjska območja in civilno infrastrukturo, ter da Rusija umakne vse vojaške sile, zaveznike in vojaško opremo s celotnega mednarodno priznanega ozemlja Ukrajine, preneha s prisilnimi deportacijami ukrajinskih civilistov in izpusti vse pridržane Ukrajince;
3. izreka priznanje pogumnim Ukrajincem, upravičenim dobitnikom nagrade Saharova za svobodo misli za leto 2023, ki hrabro branijo svojo državo, suverenost, neodvisnost in ozemeljsko celovitost ter ob tem ščitijo svobodo, demokracijo, pravno državo in evropske vrednote pred brutalnim režimom, katerega namen je spodkopati našo demokracijo ter oslabiti in razdeliti našo Unijo;
4. izraža iskreno sožalje družinam in bližnjim pogumnih braniteljev, ki so žrtvovali svoja življenja, da bi obranili Ukrajino, njeno ljudstvo, svobodo in demokracijo; poziva k stalni in večji podpori EU in njenih držav članic pri zdravljenju in rehabilitaciji poškodovanih ukrajinskih braniteljev;
5. je odločen prispevati k ohranjanju vzdržljivosti in zaupanja Ukrajincev v boljšo prihodnost, ko bo mir zavladal v Ukrajini in Evropi, noben del ukrajinskega ozemlja ne bo pod rusko okupacijo in se nobeden ukrajinski ali drug državljan ne bo počutil ogroženega ali napadenega samo zato, ker želi živeti v miru, varnosti in blaginji ter ob spoštovanju evropskih vrednot in načel;
6. izreka pohvalo državljanom EU, civilni družbi, državam članicam in sami EU za solidarnost z Ukrajino in njenimi ljudmi; podpira nenehno podaljševanje direktive¹ o začasnih zaščiti za osebe, ki bežijo iz Ukrajine zaradi ruske vojaške agresije proti Ukrajini;
7. meni, da bosta izid vojne in stališče mednarodne skupnosti ključna za prihodnje delovanje drugih avtoritarnih režimov, ki pozorno spremljajo potek vojne;
8. poudarja, da je glavni cilj Ukrajine zmagati v vojni proti Rusiji, kar pomeni, da je sposobna pregnati vse ruske sile, namestnike in zaveznike z mednarodno priznanega ozemlja Ukrajine; meni, da je ta cilj mogoče doseči le z neprekinjeno, trajno in vse večjo dobavo vseh vrst orožja Ukrajini brez izjem;
9. zahteva, da Rusija trajno preneha kršiti ali ogrožati suverenost, neodvisnost in ozemeljsko celovitost Ukrajine in drugih sosednjih držav; poudarja, da ruska agresija ni omejena le na Ukrajino, temveč ima škodljive varnostne in gospodarske posledice za vse države vzhodnega partnerstva EU, zlasti Republiko Moldavijo, ki se nenehno sooča

¹ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasnih zaščit v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

z ruskim političnim izsiljevanjem, varnostnimi grožnjami in provokacijami, katerih cilj je destabilizirati vlado in spodkopati demokracijo in zaradi katerih, bi ta država lahko skrenila s svoje evropske poti; je seznanjen z nedavno izjavo predsednice Republike Moldavije Maie Sandu o nevarnosti državnega udara v državi; poziva EU in njene države članice, naj še naprej podpirajo Republiko Moldavijo, saj bi lahko njene šibke točke oslabile odpornost Ukrajine in vplivale na varnost Evrope; poziva EU in njene države članice, naj si prizadevajo za solidarnost in sodelovanje v okviru pobude EU za vzhodno partnerstvo, pri čemer naj uporabijo vsa potrebna sredstva za ustrezen odziv na pojavljajoče se grožnje ter zagotovijo stabilnost in blaginjo regije;

10. poudarja, da morajo predsednik Putin, drugi ruski voditelji in njihovi beloruski zavezniki, ki so načrtovali in dali ustrezne ukaze za začetek vojaške agresije proti Ukrajini, odgovarjati za svoja kazniva dejanja agresije; vztraja tudi, da morajo sostorilci, ki omogočajo ruski režim, prav tako odgovarjati za svojo vlogo v ruski vojaški agresiji;
11. ponovno poziva Komisijo, podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko ter države članice, naj se zavzemajo za to, da Rusija prevzame odgovornost za zločine, storjene med vojaško agresijo proti Ukrajini, zlasti za kaznivo dejanje agresije, vojna hudodelstva, hudodelstva zoper človečnost in domnevni genocid; zato ponovno poziva Komisijo, podpredsednika/visokega predstavnika in države članice, naj sodelujejo z Ukrajino in mednarodno skupnostjo pri ustanovitvi posebnega sodišča za preiskovanje in pregon kaznivega dejanja agresije, ki so ga proti Ukrajini zagrešili ruski voditelji in njihovi zavezniki;
12. poziva podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Evropsko službo za zunanje delovanje ter države članice in njihove diplomatske službe, naj še naprej čim bolj tesno in intenzivno sodelujejo z mednarodnimi partnerji, da bi povečali enotnost mednarodne skupnosti pri obsojanju ruske vojaške agresije in boju proti njej ter pri ugotavljanju odgovornosti za vojna hudodelstva, hudodelstva zoper človečnost in kaznivo dejanje agresije; potrjuje, da popolnoma podpira delo Mednarodnega kazenskega sodišča, saj bo to omogočilo, da se storilci najhujših kaznivih dejanj, ki zadevajo mednarodno skupnost, ne bodo mogli več izogniti kazni;
13. najostreje obsoja uporabo spolnega nasilja in nasilja na podlagi spola kot vojnega orožja in poudarja, da je to vojno hudodelstvo; poziva EU in države, ki so sprejele ukrajinske ženske in dekleta, naj jim omogočijo dostop do storitev na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, zlasti do nujne kontracepcije, tudi za žrtve posilstva, ter naj podprejo zagotavljanje teh storitev v Ukrajini;
14. poudarja, da je treba Ukrajini še naprej zagotavljati humanitarno pomoč ter obravnavati potrebe milijonov razseljenih oseb iz Ukrajine in znotraj nje, zlasti tistih, ki pripadajo ranljivim skupinam; znova poudarja, da nadaljnje prisilno premeščanje in deportacija ukrajinskih otrok, tudi tistih iz institucij, v Rusijo, kjer jih prisilno posvojijo ruske družine, kršita ukrajinsko in mednarodno pravo; poudarja, da gre v skladu s členom II Konvencije o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida pri prisilni premestitvi otrok določene skupine v drugo skupino za zločin genocida; v zvezi s tem poziva mednarodno skupnost, naj podpre prizadevanja ukrajinskih oblasti za zbiranje, dokumentiranje in ohranjanje dokazov o kršitvah človekovih pravic med rusko vojno proti Ukrajini;

15. pozdravlja in v celoti podpira izjavo predsednika Zelenskega, ki je v svojem nagovoru v Evropskem parlamentu povedal: „To je naša Evropa, To so naša pravila. To je naš način življenja. Za Ukrajino pa je to pot domov“; znova poudarja, da je zavezan članstvu Ukrajine v Evropski uniji; znova poziva k inovativni, dopolnjujoči in prožni izmenjavi med sedanjimi prizadevanji za izvajanje veljavnega pridružitvenega sporazuma in procesom pristopnih pogajanj, s čimer bi Ukrajini omogočili postopno vključevanje v enotni trg EU in panožne programe, tudi dostop do sredstev EU na zadevnih področjih, tako da bi bili ukrajinski državljani deležni prednosti pristopa k EU v celotnem procesu, ne le po njegovem zaključku;
16. poudarja, da so se zaradi ruske vojaške agresije bistveno spremenile geopolitične razmere v Evropi, to pa od EU terja drzne, pogumne in celovite politične, varnostne in finančne odločitve; v zvezi s tem ponavlja, da podpira odločitev Evropskega sveta, da Ukrajini podeli status kandidatke za članstvo v EU; poziva Ukrajino, Komisijo in Svet, naj si prizadevajo za to, da bi se pristopna pogajanja začela že letos; verjame, da je članstvo Ukrajine v EU geostrateška naložba v združeno in močno Evropo ter da izkazuje vodstvo, odločnost in vizijo;
17. pozdravlja odločitev Evropskega sveta, da Ukrajini podeli status kandidatke za članstvo v EU; poudarja, da mora pristop k EU potekati v skladu s členom 49 Pogodbe o Evropski uniji, in sicer po ustreznih postopkih in če bodo izpolnjena uveljavljena merila, predvsem kopenhavnska merila za članstvo v EU, ter da ta proces, ki temelji na dosežkih, še vedno zahteva sprejetje in izvajanje ustreznih reform, zlasti na področjih demokracije, pravne države, človekovih pravic, tržnega gospodarstva in izvajanja pravnega reda EU; poziva ukrajinsko vlado, naj še naprej krepi lokalno samoupravo, tj. reformo, ki je požela precejšnjo nacionalno in mednarodno podporo, uspeh decentralizacijske reforme pa naj vključi v splošno strukturo procesov sanacije, okrevanja in obnove Ukrajine;
18. ponovno izraža podporo zagotavljanju vojaške pomoči Ukrajini, dokler bo to potrebno; priznava prizadevanja držav članic pri zagotavljanju in podpredsednika/visokega predstavnika pri usklajevanju vojaške podpore, da bi Ukrajini omogočili uveljavljanje njene legitimne pravice do obrambe pred rusko vojaško agresijo; ponovno poziva države članice, naj kljub temu precej povečajo in pospešijo vojaško podporo, da bi Ukrajini omogočili ne samo, da se brani pred ruskimi napadi, ampak tudi, da ponovno pridobi popoln nadzor nad svojim celotnim mednarodno prizanim ozemljem; poziva države članice, ZDA, Združeno kraljestvo in Kanado, naj hitro uresničijo dano zavezo, da bodo Ukrajini poslale sodobne bojne tanke; poudarja, da se morajo ukrajinski zavezniki še naprej tesno usklajevati in ostati enotni pri analiziranju kritičnih zahtev ukrajinskih oblasti po težkem orožju in naprednih sistemih zračne obrambe; poziva, naj se resno razmisli o tem, da bi Ukrajini dobavili zahodna bojna letala, helikopterje in ustrezne raketne sisteme, prav tako pa občutno povečali dobavo streliva;
19. poziva Svet, naj ohrani politiko sankcij proti Rusiji, obenem pa naj spremlja, pregleduje in povečuje njeno učinkovitost in učinek; poziva Komisijo in države članice, naj poskrbijo za hitro izvajanje in dosledno izvrševanje vseh sankcij; poziva Svet, naj do konca februarja 2023 sprejme 10. sveženj sankcij, da bi občutno razširil področje njihove uporabe, še posebej tistih za gospodarstvo in energetiko, in sicer s prepovedjo uvoza fosilnih goriv, urana in diamantov iz Rusije, pa tudi proti osebam in subjektom, da bi sankcioniral vse osebe, povezane s tako imenovano organizacijo Wagner Group in drugimi oboroženimi skupinami, milicami in zavezniki, ki jih financira Rusija, tudi

- tiste, ki so dejavne na zasedenih ozemljih Ukrajine, ter da bi se popolnoma opustila plinovoda Severni tok 1 in 2, da se prepreči financiranje Putinove vojne z denarjem EU; poziva vse države članice, naj se še naprej enotno odzivajo na rusko vojaško agresijo v Ukrajini, in države kandidatke za članstvo v EU in potencialne kandidatke, naj podprejo politiko sankcij EU;
20. poziva Komisijo, naj izvede oceno učinka o posledicah sankcij za rusko vojno in o izogibanju sankcijam; opozarja, da je bila kršitev omejevalnih ukrepov dodana na seznam kaznivih dejanj Evropske unije;
 21. poziva EU in njene države članice, naj sprejmejo nadaljnje ukrepe za nadaljevanje mednarodne osamitve Ruske federacije, tudi v zvezi s članstvom Rusije v mednarodnih organizacijah in organih, kot je Varnostni svet Združenih narodov;
 22. je močno zaskrbljen zaradi poročil, da več tretjih držav sodeluje z Rusijo, da bi ji pomagale pri izogibanju sankcijam, pri čemer se poroča o tem, da Iran in Severna Koreja Rusiji stalno dobavljata vojaško opremo in da kitajska državna obrambna podjetja dobavljajo opremo z dvojno rabo, navigacijsko opremo, tehnologijo za motenje in dele bojnih letal v Rusijo, pa tudi zaradi poročil o dejavnostih „temnih tankerjev“, zato poziva Komisijo, naj poskrbi, da uvoz plina iz tretjih držav, na primer Azerbajdžana, ne bo zgolj prikrita dobava ruskega plina, za katerega veljajo evropske sankcije; poziva EU, države članice in zaveznice, naj povečajo učinkovitost že uvedenih sankcij, sprejmejo nujne ukrepe, s katerimi bi preprečili vse poskuse izogibanja tem sankcijam, in vzpostavijo mehanizem sekundarnih sankcij, s katerim bi odpravili morebitne vrzeli; obsoja države, ki Rusiji pomagajo pri tem, da bi se izognila posledicam naloženih sankcij, in poziva EU, naj dosledno preganja podjetja, združenja ali posameznike, ki sodelujejo pri izogibanju sankcijam;
 23. poziva Komisijo in sozakonodajalca, naj dokončno oblikujejo pravno ureditev, ki bo omogočala zaplembo ruskega premoženja, ki ga je zamrznila EU, in njegovo uporabo za odpravo različnih posledic ruske agresije proti Ukrajini, vključno z obnovo države in odškodnino žrtvam ruske agresije; poudarja svoje prepričanje, da mora Rusija po koncu vojne plačati odškodnino, ki ji bo naložena, da bo znatno prispevala k obnovi Ukrajine;
 24. ponovno obsoja nedavno odločitev Mednarodnega olimpijskega komiteja, da ruskim in beloruskim športnikom omogoči tekmovanje na kvalifikacijah za olimpijske igre v Parizu 2024 pod nevtralno zastavo, kar je v nasprotju z večplastno izolacijo teh držav, oba režima pa bosta to uporabila za propagando; poziva države članice in mednarodno skupnost, naj izvajajo pritisk na Mednarodni olimpijski komitej, da bi razveljavil to odločitev, ki je sramotna za mednarodni športni svet, in zavzamejo podobno stališče o vseh drugih športnih, kulturnih ali znanstvenih prireditvah;
 25. poziva EU in države članice, naj dejavno podprejo diplomatska prizadevanja Mednarodne agencije za atomsko energijo, ki je predlagala vzpostavitev zaščitnega območja za jedrsko varnost in zaščito okoli ukrajinske jedrske elektrarne Zaporožje; poudarja, kako pomembno je ohranjati celovitost infrastrukture in delegaciji te agencije omogočiti enostaven dostop do jedrskih lokacij; poziva institucije EU in države članice, naj korporaciji Rosatom preprečijo tekoče naložbe v kritično infrastrukturo v EU in ustavijo vse njene dejavnosti v EU;
 26. poziva institucije EU, naj ukrajinskim izvoljenim predstavnikom in uradnikom ponudijo

možnost, da bi preučevali in opazovali delo institucij EU; poziva k začetku postopkov za ustanovitev akademije vzhodnega partnerstva za javno upravo;

27. poziva EU in države članice, naj delujejo strateško in se proaktivno zoperstavijo hibridnim grožnjam ter preprečijo vmešavanje Rusije v politične, volilne in druge demokratične procese v Ukrajini in EU, zlasti zlonamerna dejanja, katerih cilj je manipuliranje z javnim mnenjem in spodkopavanje evropskega povezovanja; poziva EU in države članice, naj povečajo odpornost proti dezinformacijam in kampanjam motenja, namenjenim spodkopavanju demokratičnih procesov in ustvarjanju razkola v Ukrajini in EU, ter zapolnijo vrzel, tako da evropske radiodifuzijske hiše in televizijski kanali ne bodo zagotavljali storitev ruskim televizijskim kanalom, za katere veljajo sankcije, niti prispevali k širjenju ruskih dezinformacijskih vsebin;
28. poziva generalno skupščino OZN, naj rusko agresijo proti Ukrajini ohrani na dnevnem redu, in poziva partnerje EU po vsem svetu, naj Ukrajini še naprej nudijo politično in humanitarno podporo, saj se tako spodbuja njena neodvisnost, suverenost in ozemeljska celovitost; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj tesneje sodelujejo s svetovnimi voditelji iz drugih regij v zvezi s podporo Ukrajini in povečajo mednarodni pritisk na ruski režim;
29. izraža hvaležnost državam, ki že od vsega začetka vojne izražajo edinstveno enotnost, solidarnost in podporo Ukrajini;
30. izraža solidarnost in podporo pogumnim prebivalcem Rusije in Belorusije, ki protestirajo proti ruski vojaški agresiji proti Ukrajini; zahteva, da države članice nudijo zaščito in dodelijo azil Rusom in Belorusom, ki jih preganjajo zaradi nasprotovanja vojni ali protestov proti njej, pa tudi dezerterm in osebam z ugovorom vesti iz Rusije in Belorusije;
31. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, ukrajinskemu predsedniku, vladi in parlamentu, Organizaciji združenih narodov, Mednarodnemu olimpijskemu komiteju ter ruskim in beloruskim oblastem.